

Uppdrag om förberedande åtgärder med anledning av e-fakturalagen

Återrapportering på uppdraget att vidta förberedande
åtgärder med anledning av lagen (2018:1277) om
elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling

Dnr 2019-89

Sammanfattning

DIGG bedömer att offentlig och privat sektor har god kännedom om lagkravet på e-faktura. Möjligheterna att hantera e-faktura är, enligt DIGG:s uppskattning, troligen större inom offentlig sektor än hos de varu- och tjänsteleverantörer inom privat sektor som också de berörs av lagkravet. Delvis beror detta på att många småföretag har en del återstående förberedelsearbete kvar. I det arbetet förväntas dock många parter inom offentlig sektor stödja småföretagen med information, dialog och möjligheter att erbjuda fakturering via så kallade fakturaportaler.

Uppdraget att förbereda och informera alla intressenter inleddes av Ekonomistyrningsverket under hösten 2017 och togs över av DIGG från den 1 september 2018. Samverkan kring informations- och kunskapsspridningen har varit en avgörande del i arbetet. En rad branschorganisationer har varit behjälpliga med att sprida informationen vidare till sina medlemmar samt ordnat särskilda forum för kunskapsutbyte. Flera olika myndigheter har haft särskild information om lagkravet i sin egen kommunikation till olika intressenter via digitala kanaler eller utskick. Samtliga samverkansparter har också använt sig av den information som DIGG publicerat på webbplatsen digg.se.

Andra exempel på DIGG:s stödjande åtgärder är tryckt informationsmaterial, föreläsningar, informationsfilm, webbTV-sändningar samt löpande hantering av frågor via e-post och telefon. DIGG:s kommunikation har även resulterat i ett antal artiklar i olika facktidningar och tidningar.

DIGG har i arbetet tagit fram ett föreskriftsförslag om fakturamottagning inom PEPPOL för offentliga sektorn.

Värt att framhålla är också DIGG:s informativa och stödjande arbete inom exempelvis SFTI, NEA och OpenPEPPOL som har resulterat i ökad kunskap och samordnat stöd för e-fakturering.

I takt med att lagkravet vinner mark ser DIGG med optimism fram emot en alltmer digitaliserad inköpsprocess. E-fakturan, om än en mindre del av inköpsprocessen, har kommit för att stanna och kommer fullständigt att dominera faktureringsflödena 2020 och därefter.

Generaldirektör

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Bakgrund	1
1.2	Uppdraget	2
1.3	Disposition	2
2	Genomförande i Sverige av EU-direktivet	3
2.1	Den europeiska fakturastandarden	3
2.2	Lag om elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling	3
3	Föreläggande	5
3.1	Föreläggande gentemot leverantörer	5
3.2	Processen	5
4	Förberedande åtgärder	6
4.1	Det övergripande arbetet 2017-2019	6
4.1.1	<i>2017 – ESV inleder arbetet</i>	6
4.1.2	<i>2018 – Utveckling och överlämning</i>	6
4.1.3	<i>2018 / 2019 – DIGG leder arbetet</i>	7
4.2	Särskilda punktinsatser	8
4.2.1	<i>Rådgivning och stöd</i>	8
4.2.2	<i>Samverkan inom offentlig sektor</i>	9
4.2.3	<i>Samverkan med branschorganisationer</i>	9
4.3	Viktiga samarbetsforum	10
4.3.1	<i>Single Face to Industry - SFTI</i>	10
4.3.2	<i>Nätverket för elektroniska affärer - NEA</i>	10
4.3.3	<i>OpenPEPPOL</i>	11
4.3.4	<i>CEN/SIS</i>	11
4.4	Arbete med föreskrifter	12
4.4.1	<i>Förtydligande i föreskrift 2003:770</i>	12
4.4.2	<i>Ny föreskrift</i>	12
4.5	Enkät till småföretag om e-fakturor	12
5	Effekter av de förberedande åtgärderna	13
5.1	Effekter av informations- och stödinsatser	13
5.2	Effekter av samverkan	14
5.3	Effekter på förberedelser att hantera e-faktura	14
5.3.1	<i>Fakturaportaler – ett stöd för småföretagen</i>	15
6	Det fortsatta arbetet efter den 1 april 2019	16
6.1	Fortsatta stödinsatser	16
6.2	Fortsatt samverkan med myndigheter och branschorganisationer	16
6.3	Risker kring SFTI:s finansiering och framtida stöd	16

6.4	Arbete med föreläggande	17
6.5	OpenPEPPOL.....	17
6.6	En fortsatt kostnadsfri standard.....	18
7	Avslutning	19
8	Bilaga 1	20

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Direktivet om elektronisk fakturering vid offentlig upphandling innebär att medlemsstaterna ska säkerställa att upphandlande myndigheter och enheter tar emot och behandlar elektroniska fakturor i de format som överensstämmer med den nya europeiska standarden. Detta enligt direktivets artikel 7.¹

I direktivets artikel 11 anges att medlemsstaterna, senast 18 månader efter offentliggörandet av hänvisningen till den europeiska standarden för elektronisk fakturering i Europeiska unionens officiella tidning (EUT), ska anta, offentliggöra och tillämpa de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att uppfylla skyldigheten i artikel 7.

Offentliggörandet i EUT ägde rum den 17 oktober 2017. Detta innebär att direktivet ska vara genomfört i medlemsstaterna senast den 18 april 2019.

Den 13 juni 2018 beslutade Riksdagen att anta lag om elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling, härefter kallad e-fakturalagen, som återges i SFS 2018:1277.² E-fakturalagen träder i kraft den 1 april 2019 och därmed uppfylls e-faktureringsdirektivet i Sverige.

E-fakturalagen innebär kortfattat att både köpare och säljare ska använda e-faktura enligt den europeiska standarden³ samt att alla inköp omfattas, oavsett belopp.

I regleringsbrevet för 2018 fick Ekonomistyrningsverket (ESV) uppdraget att stödja offentlig och privat sektor i frågor relaterade till lagkravet. ESV har också dessförinnan haft uppdrag kring elektroniska fakturor.

I verksamhetsövergång den 1 september 2018 flyttades uppdraget från ESV till Myndigheten för digital förvaltning (DIGG).

I förordning (2018:1486) med instruktion för DIGG framgår att myndigheten har fått i uppgift att ge stöd och lämna information till privata leverantörer avseende elektroniska fakturor samt att besluta om förelägganden.⁴ Vidare får myndigheten utfärda föreskrifter

---

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/55/EU av den 16 april 2014 om elektronisk fakturering vid offentlig upphandling, L133, Europeiska unionens officiella tidning, svensk utgåva 6 maj 2014

² Prop. 2017/18:153, bet. 2017/18:FiU40, rskr. 2017/18:397.

³ Upphandlande myndigheter och enheter får ingå avtal om annat strukturerat elektroniskt format för e-faktura

⁴ SFS 2018:1486 5 §

om sådana strukturerade elektroniska format och övriga former för elektroniskt översändande av fakturor som avses i 6 §.⁵

1.2 Uppdraget

I DIGG:s regleringsbrev för budgetåret 2018 framgår att DIGG ska vidta förberedande åtgärder med anledning av att e-fakturalagen träder i kraft den 1 april 2019. Enligt uppdraget kan de förberedande åtgärderna avse bland annat informations- och utbildningsinsatser till såväl upphandlande myndigheter och enheter som leverantörer till dessa.

Uppdraget ska redovisas senast den 31 mars 2019 till Finansdepartementet och slutredovisas i föreliggande rapport.

1.3 Disposition

Utgångspunkten för rapporten är de stöd- och informationsinsatser som initierades av ESV och som sedan tagits tillvara och utvecklats inom ramen för DIGG:s uppdrag. Insatserna har haft både offentlig och privat sektor som målgrupp.

Avsnitt 2 sammanfattar genomförandet av direktivet med stöd av den europeiska standarden och e-fakturalagen. Mandatet för DIGG att utfärda förelägganden gentemot leverantörer behandlas i avsnitt 3.

I avsnitt 4 redogörs för de stödjande insatser som uppdraget resulterat i. Effekter av arbetet hanteras i avsnitt 5. Avsnitt 6 ger en kortfattad överblick på en del av det kommande arbetet efter den 1 april 2019 knutet till DIGG:s instruktion.

---

⁵ Ibid, 21 §

2 Genomförande i Sverige av EU-direktivet

Detta avsnitt innehåller en övergripande beskrivning av den europeiska fakturastandarden och e-fakturalagen.

2.1 Den europeiska fakturastandarden

Den europeiska standardiseringsorganisationens (Comité Européen de Normalisation-CEN), tekniska kommitté TC 434 startade sitt arbete med fakturastandarden under 2015. I Sverige har Svensk standard (SIS) ansvarat för en arbetsgrupp där svenska intressenter har deltagit. DIGG, och tidigare ESV, har varit representerade i arbetsgruppen. I mars 2017 fattade den tekniska kommittén beslut om den elektroniska fakturans basinnehåll samt följande två syntaxer:

- Universal Business Language 2.1 ISO/IEC 19845 (UBL) som är framtagen av OASIS och godkänd som ISO-standard.
- Cross Industry Invoice 16B (CII) som är framtagen av UNCEFACT.

Standarden godkändes enhälligt av de nationella standardiseringsorganisationerna. CEN utfärdade formellt standarden och förteckningen över syntaxer den 28 juni 2017, med referensen EN 16931.

2.2 Lag om elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling

I Sverige sker implementationen av direktivet i och med att e-fakturalagen träder i kraft. Den svenska tillämpningen utgår ifrån upphandlingsdirektiven och i Sverige inbegrips följande upphandlingsområden:

- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU)
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF)
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet (LUFSS)
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner (LUK).

Samtliga inköp berörs, det finns således inga tröskelvärden i e-fakturalagen. Alla upphandlande myndigheter och enheter omfattas som till exempel statliga myndigheter, regioner, kommuner och kommunala bolag.

Avtal som ingås i ett valfrihetssystem enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) utgör inte offentliga tjänstekontrakt i den mening som avses i LOU-direktivet och omfattas inte av e-fakturalagen.

3 Föreläggande

3.1 Föreläggande gentemot leverantörer

Av 7 § e-fakturalagen framgår att den myndighet som regeringen bestämmer får besluta att förelägga en leverantör att skicka fakturor som överensstämmer med den europeiska standarden. Beslut om föreläggande får förenas med vite. I 5 § DIGG:s instruktion klargörs att myndigheten bemyndigas att besluta om sådana förelägganden.

3.2 Processen

Processen kring föreläggande behandlas i flera förarbeten till e-fakturalagen.⁶ Det framgår att det är mest ändamålsenligt att den upphandlande myndigheten eller enheten i första hand har en dialog med leverantören om inte en korrekt e-faktura har mottagits.⁷ Likaså att ett föreläggande om vite bör vara en sista åtgärd.⁸

DIGG menar därför att ett föreläggande som huvudregel bör föregås av dialog mellan parterna innan det kan bli aktuellt att kontakta DIGG för fortsatt handläggning av ett föreläggande. Även andra faktorer som volymer och frekvenser kan ha viss betydelse för hur DIGG kommer att agera i ärenden som gäller föreläggande.

DIGG har kontinuerligt kommunicerat att implementationen av e-fakturalagen innebär en mjuk övergång på så sätt att ingångna avtal om fakturering gäller.⁹

Den exakta utformningen av hur processen kommer att se ut, vilka vitesbelopp som kan vara aktuella och övrigt som en myndighet, kommun eller leverantör har behov av att veta är under arbete hos DIGG. DIGG kommer att kommunicera förfarandet via webbplatsen digg.se.

---

⁶ Ds 2017:31 respektive Lagrådsremiss Elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling

⁷ Ds 2017:31, sid 32

⁸ Lagrådsremiss ibid, sid 30

⁹ Ibid sid 40

4 Förberedande åtgärder

Avsnittet beskriver de åtgärder och insatser som arbetet resulterat i under cirka 18 månader och tar även upp några viktiga samarbetsforum.

4.1 Det övergripande arbetet 2017-2019

4.1.1 2017 – ESV inleder arbetet

Under hösten 2017 påbörjade ESV, som dåvarande ansvarig myndighet för e-handel och e-faktura inom staten, ett informationsarbete kring lagförslaget om e-faktura. Regeringen remitterade lagförslaget under tidig höst 2017 och omkring 80 procent av remissinstanserna tillstyrkte förslaget i stort.¹⁰

ESV hade tidigt information publicerad om lagförslaget på en dedikerad webbplats inom domänen esv.se och publicerade även ett antal frågor och svar. Webbplatsen länkade till remissen som ESV tidigare lämnat ett positivt yttrande till. Under senhösten genomförde myndigheten ett antal webbsända informations- och frågetillfällen med åhörare från både privat och offentlig sektor. I samband med e-handelsdagarna i november 2017, genomförde ESV ett par välbesökta workshops om lagförslaget.

I regleringsbrevet för 2018 fick Ekonomistyrningsverket (ESV) uppdraget att stödja offentlig och privat sektor i frågor relaterade till lagkravet.

4.1.2 2018 – Utveckling och överlämning

Intresset för den kommande lagstiftningen ökade i takt med att riksdagsbeslutet kom allt närmare. Många aktörer blev varse att det var på väg att bli ett allmänt krav på e-fakturering och många ville veta mer om den europeiska standarden, PEPPOL, fakturaportaler och fakturastandarder.

ESV hade dagligen bevakning och hantering av inkommande frågeställningar. Noterbart är att frågeställarna representerade hela den offentliga sektorn (mot tidigare enbart statliga myndigheter) och en del intressenter från privat sektor.

I början av 2018 initierade ESV kontakt med en rad branschorganisationer inom privat sektor för att med deras hjälp få ut budskapet till de privata leverantörer som har affärer gentemot offentlig sektor.

---

¹⁰ Lagrådsremiss, ibid, sid 13

Några exempel på viktiga evenemang som ESV medverkade i under första halvåret, som talare och/eller utställare, var Upphandlingsdagarna, Kammarkollegiets leverantörsdag, Almegas upphandlingsdag, EFH 2018¹¹ samt Forum 4 IT¹².

ESV tog tidigt fram några enklare så kallade flyers med komprimerade budskap och råd till tre olika grupper av intressenter; offentlig sektor, varu- och tjänsteleverantörer samt systemoperatörer.

Under sensvåren 2018 tog ESV även fram en informationsfilm om lagkravet. Beroende på den då beslutade verksamhetsövergången lanserades filmen först efter att DIGG tagit över uppdraget.

På försommaren accelererade behovet av information om e-fakturering varför ESV under fyra dagar i rad genomförde riktade seminarier till olika intressenter, bland annat kommuner som då saknade särskilt stöd för e-fakturering, systemoperatörer och statliga myndigheter. Temat på seminarierna var ”att komma igång med e-faktura i offentlig sektor”.

4.1.3 2018 / 2019 – DIGG leder arbetet

Efter sommaren, när både lagkravet var beslutat i Riksdagen och DIGG från den 1 september tagit över uppdraget, fortsatte arbetet med att nå ut med information och stödinsatser. En viktig del var att etablera DIGG som ny avsändare att förvalta de kontakter och intresse som ESV:s arbete hade resulterat i. Det var en prioriterad uppgift att alla intressenter kände trygghet i att stödet var stabilt över tid.

Den nya webbplatsen digg.se¹³ övertog en del av informationen från ESV och nya e-postinkorgar fanns tidigt på plats. ESV:s tidigare frågehantering via webbplatser och e-post pekade också mot DIGG:s motsvarigheter. ESV stöttade en tid med parallell information under DIGG:s första tid som myndighet.

Under e-handelsdagarna i början av oktober genomfördes ett mycket välbesökt föreläsningsspass om lagkravet. Kort därefter arrangerade DIGG ett frukostseminarium för upphandlande myndigheter och enheter. Seminariet spelades in och fanns sedan tillgängligt på DIGG:s och SFTI:s¹⁴ webbplatser.

Under november månad informerade DIGG på Kammarkollegiets leverantörsdag för ramavtalsleverantörer och senare samma månad höll DIGG och SFTI en föreläsning inför

---

¹¹ <https://efh-2018.confetti.events/> läst 190307

¹² <https://www.forum4it.se/event/forum-affarssystem-2018/> läst 190307

¹³ <https://www.digg.se/nationella-digitala-tjanster/e-handel-och-e-faktura/obligatorisk-e-faktura-till-offentlig-sektor>

¹⁴ SFTI har tre huvudmän; DIGG, Sveriges kommuner och landsting och Upphandlingsmyndigheten, se vidare avsnitt 4.3.1

över 200 av Energiföretagens medlemmar vilka även hade inkommit med ett stort antal frågor innan föreläsningen. Frågorna besvarades i ett särskilt dokument¹⁵ och delades med alla åhörare som deltog i konferensen.

SFTI gjorde den 6:e december en webbTV-sändning om lagkravet riktad till offentlig sektor. Sändningen blev en stor framgång med över 500 uppkopplade noder där varje nod representerades av en eller flera åhörare.

2019 inleddes med ett föreläsningstillfälle hos Kommunalekonomernas (KEF) ekonomichefsdagar i januari. Det var ett välbesökt evenemang som också bekräftade att såväl tidigare budskap som det kontinuerliga arbetet hade gett resultat. Många besökare var väl insatta i e-fakturalagens krav och utifrån de frågeställningar som kom upp märktes att de påbörjat eller var mitt uppe i olika förberedelser.

En ny webbTV-sändning anordnades inom SFTI i januari nu med målgruppen varu- och tjänsteleverantörer till offentlig sektor (även om företrädare för offentlig sektor också fick anmäla sig). Vid detta tillfälle deltog över 900 noder. Sändningen kan ses i efterhand via SFTI:s webbplats¹⁶. Sammanlagt har nästan 1 500 noder, både under och efter sändningen, tagit del av seminariet.

4.2 Särskilda punktinsatser

4.2.1 Rådgivning och stöd

Den kontinuerliga rådgivningen och stödet har fortlöpande ägt rum framförallt via e-post och telefon alltifrån tiden hos ESV till idag på DIGG. I en del fall har DIGG också haft upprepad telefonkontakt och i några fall särskilda möten då frågorna varit av en komplex natur eller frågeställaren representerat en mycket stor organisation¹⁷.

Ingen frågeställare har lämnats utan stöd, men i vissa fall har frågans art inneburit att den inte kunnat hanteras inom uppdraget. Det har exempelvis handlat om specifika frågor relaterat till upphandlingslagstiftningen, fakturerings-systemspecifika problem eller avtalsrättslig problematik. I möjligaste mån har DIGG försökt guida till annan part inom i första hand offentlig sektor.

På direkt förfrågan från många parter inom offentlig sektor har DIGG tagit fram en mall, publicerad på digg.se, som statliga myndigheter, kommuner och regioner kan använda för kommunikation till sina leverantörer kring e-fakturalagens krav och vilka olika

---

¹⁵ DIGG dnr 2019-67

¹⁶ <http://sfti.se/tjanster/nyheter/nyhetsarkiv/webbtvsandinformationforleverantoreritloffentligsektoromnyaefakturalagen.3709.html> läst 190315

¹⁷ Exempel på större aktörer är några av landets regioner och större stadsförvaltningar samt ett par globala affärsstödsleverantörer.

fakturaflöden som kan hanteras. Mallen tillsammans med annan information om e-fakturalagen finns också översatt till engelska för att möta behovet av information till utländska leverantörer.

4.2.2 Samverkan inom offentlig sektor

Uppdraget omfattar en stor mängd olika intressenter både inom hela den offentliga sektorn men också inom den privata sektorn där över 200 000 företag berörs av lagkravet. Sedan uppdragets start har DIGG eftersträvat täta kontakter med många parter för att via deras nätverk och kommunikation sprida kunskap och information.

I avsnitt 8 framgår vilka offentliga organisationer som DIGG samarbetat med. Värt att framhålla är exempelvis det arbete som Skatteverket, Bolagsverket och Tillväxtverket bidragit med när det gäller kommunikation till företagare via verksamt.se¹⁸, flyers vid skatteinformationsträffar och ett antal Facebook-inlägg. Exempel på annat stöd är Upphandlingsmyndighetens information via deras frågor och svar men också särskild kommunikation via webb¹⁹. Sveriges kommuners och landstings (SKL) arbete med allt ifrån dagliga frågeställningar inom SFTI till koordineringen av ovan nämnda webbTV-aktiviteter och e-handelsdagarna. Via Kammarkollegiet har ESV/DIGG fått möjlighet att återkommande informera såväl upphandlande myndigheter och enheter som privata leverantörer med ramavtal.

4.2.3 Samverkan med branschorganisationer

Som redan betonats ovan är samverkan kring budskapet och kommunikation en mycket viktig beståndsdel när målgrupperna är så pass stora och av skiftande karaktär. Under uppdraget har DIGG utvidgat gruppen av branschorganisationer och fortlöpande haft kommunikation och avstämningar med Svenskt Näringsliv, Företagarna, Småföretagarna, Svenska Bankföreningen, Almega, Branschkansliet, Konstnärernas riksorganisation, Unionen Egenföretagare, Swedish Medtech, Svenska resebyrå- och arrangörsföreningen, Installatörsföretagen och Sobona.

Branschorganisationerna har sedan via sina egna kanaler såsom medlemstidningar, webbplatser eller i olika möten vid upprepade tillfällen informerat om lagkravet.

---

¹⁸ <https://www.verksamt.se/driva/ekonomi-och-bokforing/affarsdokument/faktura/e-faktura?queryterm=%28%3Cem%3Ee%3C%2Fem%3E-%3Cem%3Efaktura%3C%2Fem%3E%29+efter+den+1+april+2019.+> läst 190315

¹⁹ <https://www.upphandlingsmyndigheten.se/aktuellt/obligatorisk-e-faktura--nu-ar-det-dags/> läst 190313

4.3 Viktiga samarbetsforum

4.3.1 Single Face to Industry - SFTI

SFTI²⁰ har bland annat syftet ta fram rekommendationer av standarder kopplat till inköpsprocesser samt arbeta för utveckling och anpassning till svenska behov. Organisationen har samarbete med företrädare för både offentliga köpare, leverantörer av varor och tjänster samt IT-systemleverantörer. Inom SFTI finns en styrgrupp, en beredningsgrupp samt arbetsgrupper. Till stöd för arbetet finns vidare ett tekniskt kansli samt handläggare hos de olika huvudmännen. Bakom SFTI står SKL, DIGG och Upphandlingsmyndigheten.

Det kan inte nog understrykas hur viktigt samarbetet inom SFTI är för spridning av lagkravets effekter på exempelvis tekniska frågeställningar och verifieringar av format.

Ett exempel på ett forum som blir allt större för varje år, senast med nära 300 deltagare, är SFTI:s e-handelsdagar som nämnts tidigare i rapporten. Målgruppen (offentlig sektor) är väl insatta i många olika frågor kring inköp och upphandling och driver också frågeställningarna till alltför många områden kring inköpsprocessen i takt med att offentlig sektors digitala mognad tilltar.

4.3.2 Nätverket för elektroniska affärer - NEA

Nätverket för elektroniska affärer (NEA) är en medlemsstyrd intresseorganisation med ett 40-tal medlemmar, främst olika större privata företag.²¹ 2011 bildade NEA ett nationellt e-fakturaforum för att främja användningen av e-fakturer i Sverige. I detta forum har ESV tidigare varit engagerade, idag har DIGG tagit över medlemskapet.

E-fakturaforumet utbyter och sprider information och lyfter frågeställningar för att öka kunskapen om och användandet av e-fakturer. I och med lagkravets framväxt har ESV och DIGG vid ett flertal tillfällen fått utrymme att informera om e-fakturalagens innebörd. Inom forumet finns även många engagerade tjänsteleverantörer av exempelvis affärssystem, PEPPOL-accesspunkter och fakturaportal-tjänster.

Via NEA har information om lagkravet också kommit privat sektor tillhanda via olika tjänsteleverantörer som med relevant stöd till sina kunder kan underlätta både sändande och mottagande av e-faktura enligt de nya kraven.

---

²⁰ www.sfti.se

²¹ <http://www.nea.nu/om-nea-2/neas-medlemmar/> läst 190306

4.3.3 OpenPEPPOL

PEPPOL står för Pan-European Public Procurement On-Line. Det är ett europeiskt nätverk för elektroniska inköp som underlättar e-handel och e-upphandling, bland annat genom att standardisera anslutning av nya affärspartners och hantera meddelanden mellan olika lösningar. PEPPOL är öppet för alla och finns etablerat i många europeiska länder. Utöver europeiska intressenter finns nätverket sedan en tid även Singapore och det finns även intresse från Australien, Nya Zeeland och USA.

Det är den icke-vinstdrivande organisationen OpenPEPPOL som förvaltar och vidareutvecklar det medlemsstyrda nätverket, där DIGG är en av medlemmarna. Dessutom är DIGG en av de PEPPOL-myndigheter²² som har ansvar för avtalsfrågor, informationsspridning och stöd för de företag som vill bli så kallade AP/SMP-leverantörer inom PEPPOL:s nätverk²³.

Ett sätt att säkerställa att fakturan överensstämmer med den europeiska standarden, oavsett om man är utställare eller om man är mottagare, är att använda PEPPOL:s nätverk för överföring av e-fakturer. I Sverige har bland annat DIGG och SFTI arbetat med att säkerställa att den europeiska standarden hanteras med hjälp av PEPPOL:s fakturaformat BIS Billing 3.

4.3.4 CEN/SIS

Ett annat stödjande arbete som DIGG (och dessförinnan ESV) engagerat sig i är inom standardiseringsorganisationerna CEN²⁴ och i dess svenska avdelning SIS²⁵.

Det fanns i samband med offentliggörandet av den europeiska standarden befogad oro att standarden skulle medföra stora kostnader för alla parter som behövde använda den.

Både från ESV:s håll och fortsättningsvis via DIGG har kraftfullt betonats den absoluta nödvändigheten av att standarden ska vara kostnadsfri. Efter förhandlingar kom till slut en uppgörelse på plats mellan Europeiska kommissionen och CEN.²⁶ Att frågan kunde lösas var en helt nödvändig faktor i det fortsatta arbetet. Standarden finns till exempel för nedladdning hos SIS.²⁷

---

²² <https://peppol.eu/who-is-who/peppol-authorities/>

²³ <https://www.digg.se/nationella-digitala-tjanster/e-handel-och-e-faktura/peppol/att-bli-peppol-operator>

²⁴ <https://standards.cen.eu/index.html>

²⁵ <https://www.sis.se/>

²⁶ https://www.cencenelec.eu/News/Brief_News/Pages/TN-2018-091.aspx läst 190305

²⁷ <https://www.sis.se/sok/?q=SS-EN+16931-1%3A2017+Elektronisk+fakturering+-+Del+1%3A+Semantisk+&searcharea=all> läst 190305

4.4 Arbete med föreskrifter

4.4.1 Förtydligande i föreskrift 2003:770

Som en förberedande åtgärd inför e-fakturalagens ikraftträdande förtydligade ESV i sina föreskrifter till 3 § förordning (2003:770) om statliga myndigheters elektroniska informationsutbyte att samtliga myndigheter ska tillhandahålla en leverantörsportal för att möjliggöra informationsutbyte av faktura.²⁸ Detta för att stödja de leverantörer som inte på egen hand kan skicka en e-faktura.

4.4.2 Ny föreskrift

En annan stödande åtgärd är att DIGG tagit fram ett förslag om nya föreskrifter som innebär att alla offentliga organisationer dels ska finnas registrerade som fakturamottagare i PEPPOL, dels ska tillhandahålla en fakturaportal²⁹. DIGG har från och med 1 april 2019 möjlighet att meddela sådana föreskrifter med stöd av 21 § i sin instruktion.³⁰

4.5 Enkät till småföretag om e-fakturer

Under senvåren 2018 genomförde SCB på uppdrag av ESV den första enkäten av två med syftet att undersöka småföretagens beredskap och kunskap om e-fakturer. Resultatet publicerades i oktober och pekade på att endast två av tio småföretag kan hantera e-faktura.³¹ I den uppföljande enkäten under november 2018 (nu på uppdrag av DIGG) bekräftades siffrorna. Omkring en tredjedel av respondenterna, som inte använde e-faktura idag, svarade nekande på frågan om de kommer att vara redo till den 1 april.

---

²⁸ ESV Cirkulär 2018:1

²⁹ Begreppen fakturaportal och leverantörsportal överlappar varandra. Dock är tanken med en leverantörsportal att leverantören även kan utbyta andra dokument än fakturer som exempelvis order, orderbekräftelser mm.

³⁰ Förordningen (2018:1486) med instruktion för Myndigheten för digital förvaltning

³¹ <https://www.digg.se/nyheter--publikationer/nyheter/manga-smaforetagare-klarar-inte-nya-lagkraven-pa-e-faktura>

5 Effekter av de förberedande åtgärderna

5.1 Effekter av informations- och stödinsatser

Det arbete som pågått i drygt 1,5 år har gett resultat genom att en kritisk massa av intressenter har nåtts av budskapet om lagkravet. De stödjande och informerande insatser som ESV och DIGG gjort har resulterat i god kännedom om lagkravet hos upphandlande myndigheter och enheter och deras möjligheter att hantera e-faktura bedöms vara tillfredsställande, om än med visst eftersläpande arbete efter ikraftträdandet hos några kommuner samt kommunala- och regionala bolag.

DIGG menar vidare att de över 200 000 privata varu- och tjänsteleverantörer som berörs av lagkravet har i stor utsträckning uppmärksammat den kommande förändringen men att möjligheterna att kunna e-fakturera alltjämt varierar kraftigt inom gruppen. Sämst förutsättningar har troligen många småföretag.

De stödjande insatserna har inneburit arbete via flera olika kanaler för kommunikation. DIGG:s webbplats har kontinuerligt varit ett sammanhållande nav. SFTI:s webbplats har också stöttat kommunikationen. Strategin är att de båda webbplatserna länkar till- och kompletterar varandra beroende på frågeställning, något som resulterat i god spridning av den publicerade informationen.

Ett annat stödmaterial som uppmärksammats är den film som DIGG publicerade hösten 2018. Filmen har använts i många olika sammanhang för att olika aktörer översiktligt ska kunna orientera sig i lagkravet. Andra intressenter har även länkat till den som en initial kunskapskälla inom respektive organisation.

Det är av vikt att vara konsekvent i kommunikationen och återupprepa en del beståndsdelar över tid. Det kommunikativa och stödjande arbete som pågått sedan 2017 har resulterat i att etablera, inledningsvis av ESV, idag av DIGG som tydliga avsändare och kunskapskällor. DIGG:s bedömning är att myndigheten tydligt uppfattas som "ägare" av sakfrågan med uppgiften att tillhandahålla information och ge stöd kring lagkravet.

Informationsarbetet har vid ett antal tillfällen inneburit att olika facktidskrifter eller dagstidningar skrivit om lagkravet. De artiklar som publicerats, huvudsakligen via webb, men även i papperstidningar, har varit en bidragande faktor för att nå en bred kännedom om e-fakturalagen.³²

---

³² Se bilaga 1 i avsnitt 8 för en översikt av olika nyhetsartiklar

5.2 Effekter av samverkan

Samverkan med många olika parter inom både offentlig och privat sektor har varit en avgörande fråga för att kunna nå ut med budskapet till de många berörda intressenterna.

Förutom en återkommande dialog över tid har arbetet också inneburit att DIGG varit tillgänglig för att exempelvis besvara frågeställningar och sakgranska faktatexter som samverkansparterna kommunicerat. Vidare har samverkan också handlat om att uppmärksamma intressenterna på ny information och nya stödåtgärder från DIGG, vilket resulterat i en bredare spridning av lagkravets innehåll.

Ofta gäller det att anpassa budskapet efter respektive målgrupp eller att portionera ut fakta för att steg för steg för att nå fram till mottagaren, något som samverkansparterna varit mycket behjälpliga med.

DIGG:s bedömning är att samarbetet har varit synnerligen fruktbart med positiva effekter som stärkt kommunikationen, resulterat i olika föreläsningar för högst relevanta målgrupper och skapat förutsättningar för samsyn kring gemensamma frågeställningar. Sammantaget har detta på ett effektivt sätt bidragit till ökad kunskap om e-fakturalagen.

5.3 Effekter på förberedelser att hantera e-faktura

Även om DIGG:s förberedande åtgärder har gett gott resultat kring kunskap om lagkravet så återstår en del ansträngningar för både köpande och säljande parter. Att ha kännedom om e-fakturakravet och förstå vad som behöver göras innebär inte per automatik att åtgärderna vidtas.

Som resultat av DIGG:s kommunikation pågår för närvarande ett intensivt förberedelsearbete inom både offentlig- och privat sektor.

Offentlig sektor arbetar med att kunna ta emot e-fakturer, att kunna erbjuda fakturaportaler och att se över de flöden man har kring pappers- och pdf-fakturer.

Inom privat sektor arbetar man med utställandet av korrekta e-fakturer och med att höja beredskapen för att allt fler upphandlingar kräver e-faktura.

Ett resultat av det arbetet ser man i SFTI:s verifieringstjänst³³. Denna har haft en kontinuerlig tillväxt av antalet valideringar av PEPPOL BIS Billing 3 vilket också signalerar en ökad beredskap för lagkravet. Antal sökningar i PEPPOL Lookup³⁴ är för närvarande runt 1000 stycken per vecka. I tabellen nedan framgår två olika variablers tillväxt med anknäpning till valideringar och PEPPOL.

---

³³ <https://sfti.validex.net/en/submit>

³⁴ Söktjänst för att kontrollera om mottagaren tar emot e-faktura via PEPPOL, <https://sfti.validex.net/en/idlookup>

Valideringstjänsten	<i>Mars 2018</i>	<i>Mars 2019</i>
<i>Antal nya användare per vecka</i>	Ca 10	70+
<i>Antal validerade meddelanden per vecka</i>	600	5000 (varav 3500 gäller PEPPOL:s faktura)

Det finns viss risk för att en del företag, troligen på grund av resursbrist eller andra prioriteringar, inte lägger tillräcklig kraft på förberedande åtgärder som e-fakturering innebär. Den enkät till småföretag som DIGG i avsnitt 4.5 redogjort för pekar på att många småföretag inte kommer att vara redo för e-faktura den 1 april.

5.3.1 Fakturaportaler – ett stöd för småföretagen

Ett sätt att underlätta fakturering för småföretag som idag inte har möjlighet att skicka e-faktura är att den offentliga köparen erbjuder leverantören en fakturaportal. DIGG:s kommunikation har konsekvent påtalat för alla parter i offentlig sektor nödvändigheten av detta stöd. Många organisationer inom offentlig sektor har nu kommit igång med den tjänsten, samtidigt är DIGG:s bedömning att en hel del arbete kvarstår för att säkerställa att småföretagen får det stöd de behöver kring fakturaportaler.

Statliga myndigheter ska redan tillhandahålla leverantörsportaler³⁵ och DIGG föreslår att, som nämnts i avsnitt 4.4.2, via föreskrifter ålägga övriga parter inom offentlig sektor samma krav.

---

³⁵ Föreskrifter till 3 § förordningen (2003:770) om statliga myndigheters elektroniska informationsutbyte.

6 Det fortsatta arbetet efter den 1 april 2019

6.1 Fortsatta stödinsatser

Efter den 1 april fortsätter DIGG:s arbete med stöd och information kring e-fakturalagen. I myndighetens instruktion framgår bland annat att DIGG ska ge stöd och lämna information till privata leverantörer om e-fakturor³⁶.

Med tanke på den mjukare övergången till e-faktura, som innebär att offentlig sektor har att hantera avtal med pappersfaktura och e-faktura parallellt under en tid, kommer det att krävas fortsatt centralt koordinerande arbete för att lotsa alla flöden mot enbart elektroniska fakturor.

6.2 Fortsatt samverkan med myndigheter och branschorganisationer

Generell information om lagkravet kommer även fortsättningsvis att behöva riktas till olika målgrupper, från myndigheter och kommuner till de privata företag som är leverantörer till offentlig sektor.

Som arbetet hittills har visat har en framgångsfaktor varit samverkan. De kontakter som är etablerade bör även framöver användas för spridning och återkoppling kring e-fakturalagens efterlevnad samt nyttjas för att fånga upp eventuella problem som kan uppstå längs vägen. Även nya relevanta organisationer eller nätverk kan inkluderas i samverkansarbetet.

6.3 Risker kring SFTI:s finansiering och framtida stöd

Redan under första kvartalet 2019 har antalet frågeställningar till SFTI:s tekniska kansli ökat lavinartat och den extremt kraftig ökningen av komplexa frågor har inte budgetmässigt kunnat förutses.

Det finns en uppenbar risk att SFTI kraftigt måste dra ner på service i form att besvara frågeställningar och ge råd kring tekniska implementationer. SFTI:s verksamhet finansieras av de tre huvudmännen och möjligheterna att ytterligare tillföra medel är

---

³⁶ SFS 2018:1486 § 5

obefintliga. För att fortsatt kunna hantera frågeställningarna utifrån nuvarande nivå behövs resursförstärkningar.

I väntan på Riksdagens beslut om vårändringsbudgeten (VÄB) har DIGG fått dra tillbaka 50 procent av sin finansiering av SFTI. Sammantaget har SFTI dels undandragits finansiering för 2019 dels belastats med exceptionellt höga kostnader tidigt på verksamhetsåret.

Fokus är alltjämt att stödja ett stort antal frågeställare med råd inför e-fakturalagens ikraftträdande. Utan möjlighet att fortsätta med det stödet riskerar e-fakturalagens införande stöta på väsentligt fler hinder än nödvändigt.

DIGG:s bedömning är att det behövs ett ekonomiskt tillskott på ytterligare cirka en och en halv miljon kronor för arbetet 2019 inom SFTI. Detta för att säkerställa att tekniskt stöd kring e-fakturafrågor, verifieringar och valideringar kan fortsätta med oförminskad kraft utan att annan verksamhet inom SFTI blir lidande. Ytterligare information om behovet av finansiering återfinns bland annat i DIGG:s inlägga för *Budgetunderlag 2020-2022*.

Inom SFTI finns också många andra stödjande åtgärder planerade under 2019. Exempelvis utbildningar både kring e-handel inklusive e-faktura och PEPPOL samt den årliga och allt populärare konferensen e-handelsdagarna som sätter fortsatt fokus på elektroniska inköpsprocesser inom offentlig sektor.

6.4 Arbeta med föreläggande

Under 2019 kommer DIGG:s möjligheter att använda föreläggande som katalysator för e-fakturalagens efterlevnad att prövas.

Inledningsvis planerar DIGG inte att använda föreläggande som ett påtryckningsmedel men under senare delen av året kan det mycket väl vara så att leverantörer kan behöva uppmärksammas på följderna av en ohejdad pappersfakturerings till offentlig sektor.

6.5 OpenPEPPOL

DIGG fortsätter arbetet inom OpenPEPPOL och bidrar därmed till en fortsatt stabil och växande tillämpning av de standarder som möter e-fakturadirektivets krav och som också underlättar följsamhet av e-fakturalagen. I takt med att nätverket expanderar och fler typer av affärsdokument hanteras ställs också ökade krav på flöden och säkerhet. DIGG:s engagemang inom PEPPOL kommer att fortsätta för att från svenskt håll arbeta för en långsiktig och transparent hantering av format och standarder kopplat till bland annat inköpsprocessen.

6.6 En fortsatt kostnadsfri standard

I avsnitt 4.3.4 redogjordes för arbetet med att den europeiska standardens skulle vara kostnadsfri. Avtalet mellan CEN och Kommissionen gäller för all framtid, givet att standarden inte förändras³⁷. Det kan finnas anledning att i god tid undersöka om ersättningskraven för den europeiska standarden kommer att hanteras annorlunda i det fall att nya förhandlingar blir aktuella.

I det fortsatta arbetet bör DIGG delta i arbetet, bland annat inom SFTI, med att klarlägga om det finns framtida risker kopplat till ersättningskrav kring standardens användande och hur det i så fall påverkar berörda parter i e-fakturahanteringen av den europeiska standarden.

---

³⁷ *The duration of the Agreement is for the life of the current versions of the deliverables. In case of a revision or renewal/confirmation of the either EN 16931-1:2017 or CEN/TS 16931-2:2017, the Agreement will be renewed under the terms to be agreed between CEN and the EC, Källa SIS: JCAG_N231 - Guidance for the implementation of the License Agreement between CEN and the European Commission for the sponsored access to EN 16931-1:2017 and TS 16931-2:2017 on e-Invoicing*

7 Avslutning

Arbetet med att förbereda både offentlig och privat sektor inför e-fakturalagen har varit en prioriterad uppgift. I många fall har ESV:s och DIGG:s stöd rönt stor uppskattning och hjälpt aktörerna vidare i sina förberedelser.

I takt med att lagkravet vinner mark, och i sammanhanget utgår vi ifrån att samtliga parter i slutänden vill följa e-fakturalagens krav, ser DIGG med optimism fram emot en alltmer digitaliserad inköpsprocess.

E-fakturan, om än en mindre del av inköpsprocessen, har kommit för att stanna och kommer fullständigt att dominera faktureringsflödena 2020 och därefter.

8 Bilaga 1

Kommunikations- och stödaktiviteter genomförda av ESV och DIGG

Digitala kanaler

LinkedIn

DIGG har publicerat ett flertal inlägg på LinkedIn om e-fakturalagen, här är ett urval:

- Nya lagen om e-faktura på 30 sekunder, film (2 850 visningar)
- Vad är en fakturaportal? film (2 337 visningar)
- Malltext för obligatorisk e-faktura svenska/engelska
- Förslag till föreskrift
- WebbTV-sändning 22 jan – inbjudan

Filmer (YouTube)

Obligatorisk e-faktura till offentlig sektor: 1 600 visningar

WebbTV-sändning den 6 december 2018 och 22 januari 2019

SFTI anordnade webbTV-sändningar för dels offentlig sektor, dels för leverantörer till offentlig sektor.

Totalt har 1 456 noder/uppkopplingar tagit del av sändningarna.

Externa aktiviteter, konferenser och liknande

Intressent / aktivitet	Roll / Medverkan	Datum
NEA - Forum för e-faktura	Information	18 september 2017
EKOFF Mässa	Talare	29 september 2017
Webbsänt frukostmöte	Arrangör	3, 12, 18 okt. 2017
KamK Leverantörsdag	Talare	17 november 2017
E-handelsdagarna 2017	Arrangör (SFTI)	29-30 nov. 2017
Accesspunktsfora (AP) (PEPPOL)	Arrangör	11 december 2017
Upphandlingsdagarna 2018	Monter och workshop	31 jan-1 feb 2018
NEA - årsstämma	Talare	19 februari 2018
NEA -operatörssamverkan	Information & dialog	7 mars 2018
Svenska Bankföreningen	Talare	15 mars 2018
Swedish Medtech medlemsmöte	Talare	21 mars 2018
Almega upphandlingsdagar	Utställare	22 mars 2018
KamK Avropardag	Talare och utställare	13 april 2018
Konstnärernas riksförbund	Information	26 april
Forum4IT Mässa	Utställare och talare	8 maj 2018
Företagarna	Talare	16 maj 2018
EFH 2018 konferens	Talare	17 maj 2018
KamK Leverantörsdag	Talare	18 maj 2018
Swedish Medtech medlemsmöte	Talare	22 maj 2018

Intressent / aktivitet	Roll / Medverkan	Datum
AP-fora (PEPPOL)	Arrangör	28 maj 2018
Att komma igång med e-faktura i offentlig sektor - seminarium	Arrangör tillsammans med NEA och SFTI - olika målgrupper varje dag	28-31 maj 2018
SKL-Kommentus	Talare	28 juni 2018
E-handelsdagarna 2018	Arrangör (SFTI)	1-2 oktober 2018
Webbsänt frukostseminarium	Arrangör	4 oktober 2018
Swedish Labtech	Talare	16 oktober 2018
KamK Leverantörsdag	Talare	16 november 2018
Energiföretagen konferens	Talare (DIGG / SFTI)	27 november 2018
NEA - operatörssamverkan	Information & dialog	5 december 2018
NEA – konferens	Talare	6 december 2018
AP-fora (PEPPOL)	Arrangör	10 december 2018
Ekonomichefsdagarna	Talare	11 januari 2019
SFTI webbTV (se ovan)	Talare	22 januari 2019

Branschorganisationer

DIGG har samverkat med följande branschorganisationer i syfte att få en bredare spridning och informera om e-fakturalagen.

- Svenskt Näringsliv
- Almega
- Företagarna
- Småföretagarnas riksförbund
- Unionen Egenföretagare
- Swedish Medtech
- Swedish Labtech
- Branschkansliet
- Svenska Bankföreningen
- Konstnärernas riksförbund
- Installatörsföretagen
- Svenska resebyrå- och arrangörsföreningen
- Sobona (de kommunala företagens arbetsgivarorganisation)

Samverkan med myndigheter och andra organisationer

Följande myndigheter har publicerat artiklar och inlägg i egna sociala kanaler om e-fakturalagen:

- Skatteverket
- Plattformen Verksamt – myndighetssamarbete för målgruppen företagare
- Upphandlingsmyndigheten
- Bolagsverket
- Kammarkollegiet
- Sveriges kommuner och landsting
- SKL Kommentus

Media – ett urval av artiklar om e-fakturalagen:

Offentliga affärer	6 april 2018	"E-faktura blir krav i upphandling 2019"
Upphandling24.se	4 maj 2018	"Nytt stöd för att klara e-faktura"
Hogia kundnyhetsbrev	30 maj 2018	"Kan du skicka e-faktura till offentlig sektor"
Upphandling24.se	14 juni 2018	"Riksdagen klubbade igenom e-faktura"
Anbud24.se	15 juni 2018	"Alla måste skicka e-faktura"
Smaforetagarna.se	26 juni 2018	"Ny lag ställer krav på e-faktura vid offentlig upphandling"
Foretagarna.se	26 juni 2018	"Krav på e-faktura för företag som säljer till offentlig sektor"
InExchange kundnyhetsbrev	27 juni 2018	"Så förbereder ni er inför lagkravet"
IT & Telekomföretagen	3 juli 2018	"Ny lag ställer krav på e-faktura vid offentlig upphandling"
Inkopsradet.se	2 augusti 2018	"Portal ska rädda de små leverantörerna"
Förvaltarforum Nyhetsbrev	14 augusti 2018	"Snart enbart e-faktura till offentlig sektor"
Computer Sweden	29 augusti 2018	"Nya lagen pressar 200 000 företag – mycket jobb att göra"

Svenskt Näringsliv	9 oktober 2018	"Snart är e-faktura ett krav vid upphandling"
Computer Sweden	11 januari 2019	"Snart lagkrav på e-faktura – men tiotusentals företag helt oförberedda"
Göteborgsposten	19 januari 2019	"Ny fakturalag slår mot småföretagare"
Foretagarna.se	24 januari 2019	"Gör dig redo för obligatorisk e-faktura"
Lantbrukets affärstidning, ATL	1 februari 2019	"Nya regler riskerar att drabba lantbrukare"
Upphandling24.se	11 februari 2019	"Ingen jakt på småföretagare"
Kvalitetsmagasinet.se	20 februari 2019	"Nu är det bråttom att ställa om till e-faktura"
Nt.se	13 mars 2019	"De säger nej till – papper"

Stöd via telefon och e-post

E-post: cirka 25-30 besvarade e-postmeddelanden per vecka under 2019

Telefonsamtal: cirka 20 inkommande samtal per vecka under 2019

Informationsutskick från ESV via e-post till ca 600 kommunala bolag juni/juli 2018

Enkäten "Uppföljning av myndigheternas e-handel"

DIGG (tidigare ESV) skickar regelbundet ut en enkät till samtliga myndigheter med syfte att följa utvecklingen av e-handel i offentlig sektor. I enkäten från februari 2019 finns en fråga om e-fakturalagen.

"Den 1 april 2019 träder lagen om e-faktura till följd av offentlig upphandling (2018:1277) i kraft. Anser ni att er myndighet är förberedda inför lagens ikraftträdande?"

Av 138 respondenter svarar 79 procent (110 myndigheter) att de är förberedda inför den att den nya lagen träder i kraft den 1 april.

Av de 21 procent (30 myndigheter) som svarar att arbete återstår, kommenterar många att de behöver informera sina leverantörer om e-fakturalagen, några att de även behöver informera internt. Även återstående arbete kring PEPPOL-format omnämns bland kommentarerna.